

HMS-DATABLAD

Kalibrerings standard kit (BAM K010)

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

Handelsnavn	Kalibrerings standard kit (BAM K010)
Bruksområde	Laboratoriekjemikalie.
Leverandør	Samsi AS Nustadveien 75 3970 LANGESUND Tel: 35 97 56 00
Kontaktperson	Terje Aasoldsen, terje@samsi.no
Nødtelefon	Giftinformasjonen, telefon 22 59 13 00.

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

HELSEFARE: Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet. Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging. Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

BRANNFARE: Ekstremt brannfarlig.

MILJØFARE: Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

3. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

Navn	EC-nr.	CAS-nr.	Innhold	Symbol	R-setn.
pentan	203-692-4	109-66-0	>99 %	Xn ,F+ ,N	R-12, 51/53, 65, 66, 67
BAM-K010			<1 %	Xn ,N	R-51/53, 65, 66

Se seksjon 16 for forklaring av risikosestninger

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Generelt	Vanlig førstehjelp, ro, varme og frisk luft. Ikke gi noe å drikke hvis personen er bevisstløs. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Innånding	Frisk luft og hvile. Ved store pustevansker: Kunstig åndedrett eller oksygen. Kontakt lege.
Svelging	Ved svelging gi øyeblikkelig rikelig med vann, eventuelt melk å drikke. Fremkall ikke brekning. Hvis brekning oppstår holdes hodet så lavt at maveinnholdet ikke kommer ned i lungene. Kontakt lege.
Hud	Skyll med store mengder vann, bruk såpe dersom tilgjengelig. Fjern sterkt infiserte klær og sko, og vask disse før de brukes på nytt. Kontakt lege dersom irritasjonen vedvarer.
Øyne	Skyll straks øyet med mye vann mens øyelokket løftes. Fortsett å skylle i minst 15 minutter mens lege kontaktes.

5. TILTAK VED BRANNSLUKNING

Brannslukningsmidler	Pulver, skum eller CO ₂ , Bruk ikke vann hvis det kan unngås. Produktet er lettere enn vann, og brannen kan spre seg på overflaten.
Brannbekjempelse	Beholdere i nærheten av brann bør flyttes eller kjøles med vann.

Karakteristiske farer	Ved oppvarming øker volum/trykk kraftig, med fare for beholdereksplasjon. Damper er tyngre enn luft og kan bre seg langs bakken til tennkilder.
Vernetiltak ved brann	Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter skal bruke luftforsynt åndedrettsvern.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

Personbeskyttelse	Benytt nødvendig verneutstyr - se seksjon 8.
Miljøbeskyttelse	Unngå utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn. Meld fra til ansvarlig myndighet (politi/kommuneingeniør/miljøvernsjef/SFT) ved større spill/lekkasjer.
Opprenskningsmetoder	Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Bruk gnistsikkert verktøy. Spyl med vann for å spre gass/damp.

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

Forholdsregler ved bruk	Sørg for god ventilasjon. Unngå innånding av gasser/damper og aerosoler. Unngå søl, hud- og øyekontakt. Vask hendene ofte og skift arbeidsklær etter behov.
Forholdsregler ved lagring	Oppbevares på kjølig, tørt og ventilert lager og i lukkede beholdere. Hold adskilt fra antennelseskilder. Lagres som brannfarlig væske. Oppbevares adskilt fra oksiderende materiale.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

Navn	CAS nr.	Referanse	Gj.snitt 8t.eksp.	Takverdi	Dato
pentan	109-66-0	AN.	750 mg/m ³		
Prosessforhold	Etabler stasjon for øyeskylling nær arbeidssted.				
Ventilasjon	All håndtering skal foregå på godt ventilert sted.				
Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern. Gassfilter A (organiske stoffer, brunt).				
Håndvern	Bruk vernehansker av: Neopren, nitril, polyeten eller PVC. 4H. Gjennombruddstid er ikke kjent, skift hansker ofte.				
Øyevern	Bruk godkjente vernebriller.				
Verneklær	Bruk hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.				
Hygieniske rutiner	Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett.				

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Form/konsistens	Væske.		
Farge	Klar.		
Lukt	Bensin. Mild (eller svak).		
Molekylvekt	72,15		
Kokepunkt (°C, intervall)	36	Trykk:	760mmHg
Smelte/frysepunkt (°C, intervall)	- 130		
Tetthet (g/cm³)	0,626	Temperatur (°C):	
Damptrykk	573 mbar	Temperatur (°C):	20
Viskositet (intervall)	mPas	Temperatur (°C):	20
Flammepunkt (°C)	- 49	Metode:	
Selvantennelsestemp. (°C)	285		
Ekspløsjonsgrense (%)	1,40 - 8,00		

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet	Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering.
Risikoforhold	Unngå sterk oppvarming, åpen flamme og tennkilder.

Reaktive stoffer o.l.	Oksiderende stoffer.
Spaltningsprodukter	Giftige gasser/damper/røyk. Karbonmonoksid (CO), Karbondioksid (CO ₂),

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

Toksikologisk data	Akuttgiftighet. LC50 4 timer Innånding Rotte 364 mg/m ³
Toksisk dose, LD 50	> 2000 mg/kg (oral-rotte)
Sensibilisering	Langvarig eller gjentatt kontakt kan forårsake allergiske reaksjoner.
Innånding	Innånding av damp kan forårsake døsighet og svimmelhet. Dampene kan i høye konsentrasjoner irritere luftveiene og føre til hodepine, tretthet, kvalme og brekninger. Bevisstløshet.
Svelging	Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging. Fare for pusteproblemer. Forårsaker hodepine, slapphet, forvirring, tap av koordinasjonsevne, svimmelhet, ustøhet, kvalme, brekninger, bevisstløshet, krampeanfall og koma. Symptomene kan være forsinket.
Hudkontakt	Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
Øyne	Damp eller sprut kan gi forbigående (reversibel) øyeskade.

12. MILJØOPPLYSNINGER

Økotoksisitet	Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
	Fisketoksisitet: Coho salmon (96t), ingen dødelighet ved 100 ppm i kunstig sjøvann ved 8°C.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

Behandlingsmetoder	Avfall skal disponeres på en forsvarlig måte og leveres til godkjent behandlings- eller mottaksstasjon.
Avfallskode	07 07 04 andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter. Den oppgitte EAL-kode er veiledende, og avhengig av hvordan avfallet er oppstått. Sluttbruker må selv vurdere valg av riktig kode.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

Transportfareseddel

Varenavn, nasj.	Pentaner, flytende
Varenavn, internasj.	Pentanes, liquid

VEITRANSPORT (ADR):

UN-nr.	1265
ADR-klasse	3
ADR faresedler	3
Klassifiseringskode	F1
ADR-emballasjegruppe	I
ADR-farenr.	33

JERNBANETRANSPORT (RID):

RID-klasse	3
-------------------	---

RID faresedler	3
RID-emballasjegruppe	I
SJØTRANSPORT (IMDG):	
UN-nr, sjøtransport	1265
IMDG-klasse	3
IMDG-emballasjegruppe	I
EmS-nr.	F-E S-D
FLYTRANSPORT (IATA/ICAO):	
UN-nr. flytransport	1265
IATA/ICAO-klasse	3
IATA/ICAO-fareseddel	3
IATA/ICAO-emballasjegruppe	I

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Faresymboler

Inneholder	pentan BAM-K010
Risikosetninger	R-12 Ekstremt brannfarlig. R-51/53 Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet. R-65 Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging. R-66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud. R-67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.
Sikkerhetssetninger	S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S-29 Må ikke tømmes i kloakkavløp. S-43 Ved brannslukking bruk CO2 (kullsyre), pulverapparat eller tørr sand. Bruk ikke vann. S-57 Oppbevares/håndteres slik at forurensning i miljøet unngås. (Sørg for forsvarlig emballering for å forebygge miljøforurensning). S-59 Innhent opplysninger om gjenvinning og ombruk hos produsent/importør/omsetter. S-62 Ved svelging må ikke brekning fremkalles: Kontakt lege omgående og vis denne etikett eller emballasje.
Referanselister	Norsk stoffliste (Statens forurensningstilsyn, Olje- og energidepartementet, Direktoratet for arbeidstilsynet, Direktoratet for brann og eksplosjonsvern). Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (Arbeidstilsynet, 2007). Transport av farlig gods: ADR, RID, IMDG, IATA (2007). Hanskeguiden (Arbeidsmiljøforlaget). Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (Miljøverndepartementet, Arbeids- og administrasjonsdepartementet). Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (Miljøverndepartementet). EU-direktiv 2004/73/EF (29 ATP), 2006/8/EC, 1907/2006/EC (REACH).

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Forklaring til R-setninger i seksjon 2	R-12 Ekstremt brannfarlig. R-51/53 Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet. R-65 Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging. R-66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud. R-67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.
---	--

* Informasjon som er revidert siden forrige versjon av HMS-databladet

Utarbeidet av	Essenticon AS Leif Weldingsvei 14 N-3208 Sandefjord, Norge Tlf.: +47 33 42 34 50
----------------------	--

	Fax: +47 33 42 34 59 www.essenticon.com
Revisjonsdato	2008-08-13
Databladnr.	1.00
Databladstatus	29 ATP.
Dato	2008-08-13
Signatur	H.H.S.
Forbehold om ansvar	Opplysningene i dette datablad anses korrekte i henhold til dagens kunnskaper og erfaring, men det kan ikke gis noen garanti at informasjonen er fullstendig. Det er derfor i brukerens interesse å forsikre seg om at informasjonen er tilstrekkelig for det tiltenkte bruksområde.